

„Edinost“

izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov. Zjutranje izdanje izhaja ob 11. uri, večerno pa ob 7. uri. O ponedeljskih izhaja prvo izdanje ob 1 uri pop.

Naročnina znaša:

Obe izdanji na leto gld. 21.—
Za samo večerno izdanje 12.—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč., večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske popoldanske številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

GLASILO

POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

Stane 4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petiti. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi i. t. d. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinosti“ v Trstu.

Novejše vesti.

Pariz 6. Glasom tu sem došli poročil, so ladje, ki blokirajo Havano, streljale na ladjo »Lafayette« francoske plovne družbe transatlantske, ko je ladja hotela vstopiti v pristanišče v Havani.

New-York 6. Dejstvo, da je francoska ladja »Lafayette« po napovedbi vojne došla iz španjskega pristanišča, smatra se dovoljnim vzrokom, da se postopa z njo kakor z vojno kontrabando. Sluti se, da je bilo na brodu popolnolnega vojaštva za Havano.

London 6. Glasom došle brzojavke, je po Amerikanih zajeti parnik »Lafayette« zopet izpuščen na svobodo.

Washington 6. Senat je odobril načrt zakona, katerim se predsednik pooblašča, da sme ustašem na Kubi doposlati orožja in streljiva, bedo trpečemu prebivalstvu pa zdravil in živil.

Madrid 6. Poročila trde, da so Združene države protestovale na portugalski vladi, ker se je dne 23. aprila odposlalo iz Lizbone 900 zabojev s streljivom in živili za španjsko eskadro, zasidrano pri kapverdiških otokih.

Madrid 6. V Murcia so bili večeraj nemiri. Izgredniki so osvobodili jetnike, so preprečili promet na železnici in so oplenili zalogo dinamita. Položenje je jako nevarno.

Javni shod

političnega društva „Edinost“

dne 1. maja v Barkovljah.

(Zvršetek.)

Predsednik Mate Mandić je predlagal nastopno resolucijo ozirom na dogodke v Trstu radi slovenskih propovedij:

»Javni shod, zbran v Barkovljah dne 1. maja t. l., obžaluje globoko, da so se toliko cerkvene kolikor posvetne oblasti v Trstu umaknile protiverskim in protislovenskim demonstracijam znanih tržaških kričarjev in razsajačev.«

Prečitjanju te resolucije je sledila burna pohvala. Resolucija se je vsprejela soglasno.

Za besedo se je oglasil zopet zborovalec Ivan Križmančič: Lani že, kolikor se spominjam, je staval mestni svetovalec Dollenz v mestnem svetu predlog, naj bi se v proslavo jubileja cesarjevega ulice »Corso« premenila v »Corso Francesco Giuseppe«. Kaj je s tem predlogom, v kakem stanju se nahaja stvar?! To bi bilo nezaslišano, ako bi se v Trstu, ki je vendar avstrijsko mesto, takov predlog jednostavno — pozabil. (Splošno pritrdjevanje.) Ker pa vem, da je malo nade, da bi gospoda v mestnem zboru hoteli rečeno ulico prekrstiti v »korzo Frana Josipa« (Veslost), pa bi želel, da današnji shod pozove naše slovenske svetovalec, naj delajo na to, da se prekrsti vsaj v »Corso Francesco Giuseppe«. (Veslost in ploskanje.)

Predsednik Mandić: Jaz se nadejam tudi, da gospod svetovalec Dollenz, ko je že rekel A, poreče tudi B, in da bode urgiral rešenje njegovega predloga, bilo to komu ljubo ali ne! (Klic: Treba! Treba!) Predlog Križmančičev se je vsprejel soglasno.

Za besedo se je oglasil na to dr. Rybář. Čim je ustal govornik, pozdravili so ga zborovalec živio-klici in ploskanjem. Govornik je izvajal nekako tako-le:

Ozirom na veselico, ki se ima pričeti doli na vrtu, nimamo danes mnogo časa za razpravljanja. Pa tudi ko bi ga imeli, vendar bi Vam ne vedel česa pozitivnega povedati o hipnem položaju v Avstriji. Saj še na Dunaju gori ne vedo danes, kaj nam prinese jutranji dan. Tako zamotane so sedaj stvari. Ali jedno vemo mi tržaški Slovenci: od zadnjih volitev sèm so se menjali ministri in so se menjali namestniki, ali naše položanje je ostalo — prejšnje! To je žalostno.

Sedanjo nejasnost provzroča v prvi vrsti jezikovno vprašanje. Razmere v Avstriji so res čudne v tem pogledu, a največje čudo med temi čudovitostmi je stališče, ki je zavzemajo Italijani ob tem vprašanju, kakor je omenil že gosp. Cotič. Izjava italijanskih poslancev, ki zastopajo mesto tržaško v parlamentu na Dunaju in — žalibog — tudi nas, je tako značilna za mišljenje in čustvovanje teh ljudi, da zasluži vsakako, da je omenjam še enkrat. Kadar se pritožujejo naši poslanci radi žalostnih razmer, ki vladajo tu v Trstu, odgovarja se jim navadno, da to jednostavno ni mogoče. A ravno v tem tiči nastrožja obsodba naših razmer, da nikdo ne more verjeti, da so take razmere možne v pravni državi. Nikdo noče verjeti, da bi bilo mogoče, da bi izjavljali ljudje jednostavno in brezobzirno: mi ne poznamo zakonov, za nas ne veljajo zakoni! In tako pravijo italijanski poslanci v svoji izjavi. Povsodi, prav povsodi bi se morali pokoriti zakonu, ki naj bi se sklenil za uredbo jezikovnega vprašanja, le oni naj bi dobili privilegij nespoštovanja zakonov v prilogi italijanski hegemoniji!! (Burno pritrdjevanje! Klici: Saj tudi dosežejo to najbrže!) Ko sta tožila Spinčić in Leginja (navdušeni živio-klici), odgovarjali so jima gori na Dunaju: »Saj imate oblasti; njim se potožite, one so poklicane, da čuvajo zakon!« A rečena poslanca sta oporekala, da ravno oblasti ne spoštujejo zakona o ravnopravnosti. (Pohvala in pritrdjevanje.) In viši krogi so zatrdili na to jednostavno, na podlagi dobljenih informacij, da to ni res!! Tako oporekanje je prisililo posl. Spinčića, da pozivlja sedaj hrvatsko in slovensko prebivalstvo, naj mu da konkretnih podatkov na roko, da bode mogel pokazati gospodom na Dunaju se številkami: kaj je res in kaj ni res (Živio! Tako je prav!) in da bode mogel prepričati nevernega Tomaža — slavno vlado. (Veslost in odobravanje.) Sicer pa, gospodje moji, čemu treba nadaljnega dokazovanja, saj so italijanski poslanci pripoznali sami v svoji izjavi, da se na oblastih primorskih ura duje do sedaj italijanski. Nazori, kakor jih izražajo Italijani v svoji izjavi o pravici, so res gorostasni. Kaka pravica je to, ki se čuti žaljeno, ako se drugim ne godi krivica?! Kaka pravica je to, ki ne more živeti, če velja pravica tudi za — druge!! (Burno pritrdjevanje. Klici: Italijani ne poznajo pravice.) Le v Trstu naj bi ne imel veljave zakon o ravnopravnosti; Italijani nočejo, da bi se v Trstu kaj spremenilo glede rabe jezikov! Kaj se pravi to? Zakaj se bojijo sprememb? To se pravi, da priznavajo Italijani sami, da je res, kar trde naši poslanci, da se res ura-

duje le italijanski! (Tako je!) Lepšega dokaza si ne more želeli g. Spinčić, da je le on govoril resnico. Vlada naj le premišljuje o stvari in ko premisli dobro, naj se po tem ravna! Sedanje stanje je v protislovju z zakoni! (Živalna pohvala), to stanje se ne vjema ni s pisano, ni z božjo pravico. Zato je vladi dolžnost, da premeni to stanje! V ta namen predlagam resolucijo:

»Javni shod, zbran v Barkovljah dne 1. maja 1898., pozivlje slavno vlado, naj ista resno uvažuje izjavo italijanskega kluba o jezikovnem vprašanju, in naj ozirom na to, da italijanski poslanci priznavajo sami v tej izjavi, da vlada na oblastih in v uradih primorskih le italijanščina, odkaze vendar enkrat tudi slovenščini v javnih uradih enako pravico z italijanščino, kakor zahtevajo tako osnovni državni zakoni in kakor je to primerno narodnostnim razmeram na Primorskem, kjer sestavlja slovanska narodnost veliko večino prebivalstva.«

Ta resolucija se je vsprejela soglasno in ob splošnem navdušenju.

Predsednik Mandić: Za besedo se je oglasil zborovalec Biček.

Le-ta je spregovoril: Namestnika so pač spremenili v Trstu, toda zistema ne. Duh na namestništvu je še vedno isti, kakor je bil. To je naravno. Kaj nam hasne, ako je gospod namestnik tudi res blaga duša, ko pa nas drugi gospodje imajo ravno tako radi, kakor popred. (Veslost.) Ko sem bil enkrat na galeriji mestnega zbora, me je kar lomilo, ko sem videl, kaj je počenjala soderga z našimi svetovaleci. Vladni zastopnik pa ni videl in ni čul tega, ker — ga ni bilo. Ta vladni zastopnik — katerega ni bilo — (veslost) je bil g. baron Conrad. Ta gospod je tudi danes zastopnik vlade v mestnem svetu. Lani, onega dne, ko je pal naš Nabergoj, se je govorilo po Trstu o neki odlični osebi iz uradniške hierarhije, ki je vskliknila baje, da je to najlepši dan njenega življenja. In dotična oseba, ki je toli sladko spala onega dne (Veslost.), je še na svojem mestu!!! Ali mi verujete sedaj, da se zistem ni spremenil?! (Živalno pritrdjevanje.) Dokler se ne spremenita zistem, je obnemogla tudi dobra volja g. Goessa. Izražam torej željo, da bi vsi merodajni činitelji naši, s političnim društvom »Edinost« na čelu, upirali vse svoje sile za premembo zistema. — (Pohvala.)

Ker se ni nikdo oglasil več za besedo, zaključil je predsednik Mandić zborovanje nastopnimi besedami:

Tudi današnji razgovori naši so v dokaz, da se zakoni ne izvršujejo. Ali ne pozabimo, da smo mnogokrat sami krivi, da se nam slabo godi. Dokler ne bomo vsi in vsikdar nastopali odločno v zmislu našega narodnega programa, toliko časa ne bode bolje! Nikdo ni dolžan priseči zvestobe vladi, marveč imamo pravico vsi, grajati jo, ako vidimo, da ne postopa prav. To si zapomnimo. Pač pa smo dolžni brezpogojno pokorščino — kronani glavi. (Ploskanje.) Onemu, ki hoče, da se izvršujejo zakoni, Njemu, varuhu pravice in prijatelju vsem narodom, zakličimo trikratni: slava! Zborovalec so se navdušeno odzvali temu pozivu.

Politični pregled.

Državni zbor. Zbornica poslancev je razpravljala večernj o izjavi vlade, tikajoči se vprašanja, kako važnega vprašanja za konsumente v sedanji dobi draginje: da-li bi kazalo začasno odpraviti carino na žito. Toda tudi ta razprava je pokazala, da ima vsaka stvar svoje dobro in svojo slabo stran. Tako so šla tudi ob tem vprašanju menenja govornikov jako navskriž. Dalmatince Vuković je govoril n. pr. za suspendiranje carine, Čeh Tekly zoper; nemški naprednjak Lecher za, nacijonalec Kaiser zoper itd. To priliko je porabil krščanski socijalist Scheicher, da je hudo napal socijalne demokrate zapretili istim, da pride dan, ko bodo morali odgovarjati svojim volilem radi svoje ljubezni do — Židov.

V večerajnji seji so se gospodje poslanci spomnili tudi vprašanja druge železniške zveze s Trstom. Kar cel šop spisov se je usulo na mizo predsedništva. Posl. Angeli in tovariši pozivljajo vlado na gradbo železnice čez Ture; posl. Dobernig in tovariši zahtevajo, naj se Celovec zveže s Trstom; posl. Povše, Fořt in tovariši zahtevajo, naj se zveže Česko s Trstom. Mimo tega so interpelovali: posl. Spíněič radi poitalijančevanja Primorske in uradovanja oblasti (glej brzojavko v zadnjem izdanju!) in sicer na podlagi došlih mu podatkov; posl. Cambon in tovariši radi postopanja z jetniki v Trstu. (Zahtevajo namreč, da bi se nabavil voz, ki naj bi prevažal jetnike, da bi isti ne bili izpostavljeni sramoti po ulicah.)

K položaju. Zbornica se je odločila, ne da bi se vedelo, kdaj bode prihodnja seja. To se naznani poslancem pisмено. To je znak, da se je parlamentarno nebo zopet pooblačilo. Vladnim krogom so se zopet izjalovili računi. Računali so še pred par dnevi, da se razprava o jezikovnih predlogih završi že kakor večeraj in da se izvoli tisti čarodejni jezikovni odsek, ki naj bi našel pot iz sedanjih homatij. Levica je bila odločno za to, in tudi desnica ni bila proti, ali pogajanja so se razbila ob zavrtnosti in nelojalnosti nemških skupin. Iste so zahtevale namreč, da naj se glasuje o vseh jezikovnih predlogih hkratu! Ali so prefrigani: tako bi še bil utihotal v jezikovni odsek tudi Steinwenderjev predlog za nemudno odpravo jezikovnih naredob. Na tako limanico seveda niso hotele iti skupine na desni in stvar se je razbila. Sedaj čakajo torej, da pridejo na vrsto še cela vojska govornikov o jezikovnih predlogih, kar bi utegnulo zahtevati še tedne in tedne.

Še drugih znakov je videti, da so skupine na desnici zgubile potrpljenje in da jim ni čisto nič do tega, ako jim bode prestopiti v opozicijo — brez Dipaulija! Poročevalce »Slov. Naroda« sodi, da se za Slovane bližajo časi najodločnejše opozicije. Simptom položaja je tudi, da znani poljski posl. Stojalowski pozivlja vse slovaške klube, naj si ustanove svojo organizacijo na podlagi slovanske solidarnosti. Malo je sicer nade, da bi bil poljski klub za to idejo, ali naravnost sovražnega — me-nimo — se tudi ne pokaže, kajti časi se spreminjajo in tudi v poljskem narodu se je jelo gibati nekaj, česar tudi poljsko »kolo« ne bode smelo kar prezirati. To bi se utegnulo maščevati. Sicer pa si moramo le želeči: ven, ven iz te limonade, najasno, in četudi — ne v večino!

Poročevalcem odseka za obtožbo grofa Badinga je bil izvoljen Čeh dr. Dyek. Nemška manjšina je zahtevala, naj se imenuje pododsek, pa je propadla se svojim predlogom.

Domače vesti.

Mestni svet tržaški je imel minolega četrtega zvečer svojo X. javno sejo. Pojavi v tej seji so zopet ilustracija naših razmer: one zagriženosti, ki ne pozna ozirov ni do svojega bližnjega, ni do avtoritete, ni do pravorekov sodnih oblasti — one brezobzirnosti, ki postavlja sebe nad vse!

Čim je bila otvorena seja, je pozval župan asesorja Boecardija, naj prečita pismo, došlo mu od župana koperskega, katerim pismom se občinski zastop koperski izjavlja solidarnim z občinskim zastopom tržaškim v borbi — proti škofu in slovaški duhovščini. To pismo je izzvalo frenetično ploskanje v zbornici in na galeriji.

Za tem je prijavil župan, da voditelj novemu zavodu za gluhe in slihe v Trstu, Friderik Camus,

odide na shod gluhonemih v Milan zastopat ob-čino tržaško.

Na to je poročal svet. Piccoli, da komisija za proučenje izvolitve Nabergojeve še ni dovršila svojega dela. Ta prijava je bila glasovitemu Spadoniju dobrodošel povod, da je razkril svetu vso nasilno nra-v gospodovalne stranke italijanske ter da pokaže svoje in svojcev popolno nedostajanje vsacega spoštovanja ne le do političnih oblasti in osrednje vlade, ampak tudi do vrhnih sodnih oblasti. Govornik se je čudil, da rečena komisija išče razlogov za razveljavljenje izvolitve Nabergojeve, mesto da bi izjavila brez odlašanja in jednostavno, da je dotični sklep mestnega sveta veljaven in zakonit. Takih pomislekov govornik ne more odobravati. Nabergoj je nasprotnik — to zadošča njemu in ga nadalje ne briga prav čisto nič, kako mislijo o stvari vlada, ministerjalni dekreti in razsodbe najvišjega sodišča. Vse to da so le čini samovolje! — Prosimo, to so lastne besede gosp. Spadonija! Tej gospodi je zadosi, da jim je kdo političen nasprotnik, pa menijo že, da mu smejo kratiti politiška in državljanska prava. Čitatelji pa naj sodijo sami o zbornici, ki je o gotovih časih tudi zakonodajni zastop, v kateri je možen tolik einizem! To postopanje pa je kričoč tembolj, ker se ne godi krivica le posamičniku, Nabergoju, ampak vsem onim, ki so temu gospodu poverili svoj mandat!! To je nečuvstvo, to je vnebovpijoča krivica!

Gospod Piccoli je govoril nekako tajnostno o neki preiskavi zoper gosp. Nabergoja, češ, komisija ni mogla dovršiti svojega poročila, ker ni vedela, ali je tu posla zločinom ali pregreškom. Ker širša javnost ne ve ničesar o tej preiskavi, je lahko umljivo, da ignorantno in najivno niže ljudstvo laško ugiblje sem in tja, kakov da mora biti ta zločin gosp. Nabergoja?! Kako naj označimo tako postopanje? In socijalisti okolo »Lavoratore« aplavdirajo takemu postopanju — oni socijalisti, katerim je v grozo vsaka avtoriteta in ki za javne organe, tudi najbolj potrebne, nimajo družega nego zasmeh in zaničevanje, seveda vsikdar tedaj, ko so se dotični organi obrnili proti njim, socijalistom. Tu pa se vesele in si manejo roko ti psevdosvobodnjaki, ti psevdzagovorniki vseh zatiranil, ker se je bila uvela preiskava zoper gospoda Nabergoja zato, ker je na nekem shodu precej ostro kritiko-val postopanje nekega, po vsej okolici znanega organa. (Zgodilo se je bilo na nekem shodu pol. društva »Edinost« na Proseku. To je tisti grozni zločin, o katerem je — namigoval g. Piccoli!)

Vladni zastopnik Schwarz je na kratko zavrnil postopanje Spadonijevo, označivši isto kakor »nevredno«. Gospod Schwarz pa si menda ne domišlja niti sam, da bi bil gosp. Spadoni pristopen za tako grajo. Naši politični in javni odnošaji so zdvijani tako, da kaže le o najivnosti, ako se nadeja kdo kakega efekta od takih opominov.

Svetovalec Ivan Goriup je menil, da je vedel že v naprej, da bode komisija v zadregi, kaj naj sporoči mestnemu svetu o tej stvari. Najpametneje bi bilo, ako bi mestni svet — kakor je predlagal govornik svojedobno —, sam razveljavil svoj krivični sklep. Ker torej komisija ne ve, kaj bi rekla, pa hoče vleči stvar na dolgo. (Mej govorom gosp. svetovalec je bil grozen vrišč na galeriji. Sodruga je vsklikala vsakojako.)

Na to se je svetovalec Piccoli zopet zvijal sem in tja, da bi opravičil komisijo, kateri predseduje. Proti Spadoniju je menil, da to niso prazni izgovori, ako se komisija zanima za preiskavo proti Nabergoju; proti Goriupu pa je povdarjal, da ni res, da bi bila komisija v zadregi. (Zopet vrišč na galeriji.) Čim dobi torej spise od sodišča o prestopku Nabergojevem, sporoči komisija nemudoma mestnemu svetu.

Nov čin krivice nasproti okolici. Volitev v delegacijo, oziroma v deželni odbor. Delegacija se mora sleherni dan baviti z raznovrstnimi potrebami okolice. Najpriprosteja pravica bi zahtevala torej, da pride eden okoličanov v to korporacijo. Pustimo narodne ozire na strani, ali razlika značaja mesta in dežele, in torej razlika tudi med interesi mesta in dežele je tolika, da more koristiti okolice vspešno zastopati le oni, ki živi v okolici, ki iz lastne skušnje pozna nadloge kmečkega prebivalstva, ki občuje z ljudstvom vsaki dan, katerega ume ljudstvo! Toda gospoda so gluhi in slepi za vse take pomisleke. Oni nočejo nobenega okoličana v delegacijo, ker so okoličani slučajno — Slovenci.

To jim je vzroka dovolj, da odbijajo od sebe vsak ozir na potrebe siromašnega ljudstva! In zopet prepuščamo čitateljem, da si ustvarijo sodbo o takem postopanju. Ker se torej okoličani prezirajo popolnoma, je izjavil svetovalec Ivan Goriup, da se on in njegovi tovariši ne udeležijo volitve. Ker pa bode morda ustrezno radovednosti tega ali onega, naznanjamo tu imena onih gospodov, ki so izvoljeni v delegacijo, oziroma deželni odbor: člani: Benussi, Costellos, d'Angeli, Geiringer, Luzzatto, dr. Mestron, Morpurgo, Piccoli, Venezian, Ventura; namestniki: Bernardino, Boecardi, Combi, Mazzorana, Vianello.

V odsek za vodovodno vprašanje je bil izvoljen svojedobno izstopivši svetovalec Geiringer.

Zadnje dopolnilne volitve v mestni svet so se odobrile brez tapzrave. Po zaključanju javne seje se je vršila tajna seja.

Občinske volitve v Sežani so se vršile v četrtek za III. razred, večeraj pa za II. in I. razred. Na vspelu teh volitev se moramo le veseliti, kajti zmagala je na vsej črti stranka, vnetja za napredek Sežane, stranka, ki bode imela vsikdar pred očmi dejstvo, da je Sežana slovenska občina. V I. razredu so bili izvoljeni: dr. Otokar Ribaf, odvetnik; Jožef Pirjevec, Dane; Ivan Rožič, Sežana; Josip Dettoni, Sežana; Kante Matko, e. kr. nadzornik; Anton Macarol, Sežana. Namestniki: Fran Štolfa, Sežana; Fran Tavčar, Orlik; Janez Mahorčič, Sežana. — V II.: dr. Gregorin Gustav, odvetnik; Jakob Pirjevec, Orlik; Janez Kocjan, Dane; Janez Štolfa, Sežana; Fran Mahnič, Sežana; Gaberšek Fran, e. kr. davkar. Namestniki: Marko Žnidarčič, Sežana; Fran Malalan, Sežana; Jožef Pirjevec, Dane. — V III. pa Jos. Pirjevec (dosedanji župan), Fran Bereer (Sežana), Anton Ukmar (Šmarje), Iv. Renčelj (Malalan), Iv. Pirjevec, Dane, Andrej Pirjevec, Orlek.

Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Rojanu priredi v korist družbi sv. Cirila in Metoda dne 5. junija veliko veselico s tombolo. Vsled tega prosi omenjena podružnica, naj se slovenska društva blagohotno ozirajo na to, da se ne odredita dve veselici na isti dan. Ob enem prosi ženska podružnica v Rojanu radodarno slov. občinstvo v mestu in drugod, naj vsak, ki zamore, nakloni pimeren dar za dobitke na tomboli. Imena darovalcev se objavijo v »Edinosti«. Darovi naj se blagovolijo pošiljati v slov. otroški vrt v Rojanu.

ODBOR.

ženske podruž. sv. C. in M. v Rojanu.

Doneski za moško podružnico družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu. »Kolaši« so nabrali v gostilni g. Marka ulica Madonnina št. 29. dve kroni 60 stot. Zadnji izkaz doneskov se dopolnjuje v smislu, da je daroval g. Miha Mavrin 1 krono, izkazano kakor darovano po N. N.

Zahvala darovalcem in nabiralcem!

Vsi! Jutri vsi na koncert, ki ga priredi naše vrlo pevsko društvo društvo »Kolo« v krasni redutni dvorani gledališča »Politeama Rossetti«. Vse kaže, da bode udeležba velika. Zato opozarjamo vse one, ki so namenili iti na ta koncert, naj odidejo za časa, da jim ne bo treba stati od zadaj. Osobito pa naj se požurijo oni, ki si žele kupiti se-dežev, kajti isti so že malone razprodani. Na svidenje torej jutri na koncertu!

O veselici, ki jo je ponovilo društvo »Zarja« iz Rojana minolo nedeljo v Barkovljah, nam pišejo: Občinstva je prihitelo veliko. Zanimivi vspre-d se je vršil še točneje in precizneje, nego na prvi veselici. Občinstvo se je uprav divilo udaranju kakih 25 tamburašic in tamburašev broječega tamburaškega zbora iz Rojana. Isto tako divno je peval pevski zbor »Zarje«. Razmovno himno je občinstvo pozdravljalo uprav entuzijastiški. Tudi diletantje-igranci rojanski so častno rešili svojo ulogo. Ukupna naša sodba je teraj ta, da je dokazala tudi ta ponovljena veselica društva »Zarja«, koliko da zamoreta navdušenje in vztrajnost, kateri lastnosti imata v obili meri gg. Vogrič in Ražem. Čast jima!

„Slovenke“ št. 10. je izšla danes z nastopno vsebino: »Iz vasi«, pesem. »Silva«, povest. »V jutru«, pesem. »Hudi grad« (dalje), povest. »Ob nevihti«, pesem. »Mstinski močeradi« (dalje), povest. »K slovesu«, pesem. »Iz poezij Jurija Karaska«. »Savska zdravica«, pesem. »Iz dnevnika

male gospodinjce. — Razno. — Književnost. — Doma.

Prihodnja številka izide 21. maja.

Brzjavni promet z centralno Ameriko.

C. kr. pošto in brzjavno ravnateljstvo nam naznanja: Brzjavke na otok Barbados, dalje za Costa Rico in Nicaragua, so podvržene državni kontroli; v obe zadnji imenovani deželi naslovljene brzjavke se sprejemajo samo na odgovornost pošiljatelja.

Glavni založnik kave družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, gosp. Ivan Jebačič, je prepustil takajšnji tvrdki J. Pipan & Co (Brata Stepančič) edino razprodajo na debelo ter glavno zalogo te kave za vso Primorsko, Trst, Istro, Dalmacijo in Hrvaško.

Prve večje pošiljave tega narodnega blaga imajo dospeti v Trst že prihodnje dni. Opozorjamo torej gg. trgovce, ki se zanimajo za to slovensko kavo, da naj se izvolijo obrniti do goremenjene slovenske tvrdke (Via Valdirivo št. 19), ki rade volje postreže z nadaljnjimi podrobnostmi.

Mimogredè bodi še omenjeno, da so cene »Cirilo-Metodove kave« isto take, kakor so one dobroznane »Frankove kave«; in ker naše blago tudi gledè kakovosti ne zaostaja niti za pičico za tem ravno imenovanem konkurentnim surogatom ter je tudi zunanost naših zabojčkov (škatljic) in zavitkov jako lična, menimo, da naši gg. trgovci ne zgreše prav nič če sprejmo to kavo v svoje prodajalnice ter jo ponujajo in priporočajo svojim slovenskim odjemalcem.

Opazimo še, da je Ciril-Metodovo kavo že naročil poznani naš, rodoljubni in požrtvovalni trgovec Ivan Prelog v ulici Molin a vento. Naj bi našel mnogo posnemalcev.

Izpred sodišča. (Radi krivega izpovedanja na sodišču). Včeraj se je nadaljevala razprava o zatožbi Marije Gregorič proti nje 26letnemu soprogu Antonu Gregorič in 50letnemu Angelju Stok radi krivega izpovedanja na sodišču. Gregorič je izjavil v pravdi proti svoji soprogi radi ločenja od mize in postelje, da je videl njo nekega večera po deveti uri pogovarjati se intimno z nekim mladeničem. Tako je pričal tudi Stok ter je prisegel. Ona, ki se je čutila nedolžno, ju je tožila radi tega. Ker pa ni bilo dokazov, da bi bila Gregorič in Stok pričala krivo in ker sta to storila v dobri veri, ju je sodišče spoznala nekrivima.

Radi pasjega ugriznjenja. 40letni David Levi je bil tožen, da je pustil svojega psa tekati okrog brez torbe. Isti pes je ugriznil nekega Karola Wize. Ker je bilo dokazano ne večerajšnji razpravi, da pes ni bil Levijev marveč hčere gospodinjce, kjer biva isti in ker torej ni on odgovoren za psa je bil rešen obtožbe.

Radi tatvine. 16letni Anton Kuslan je bil obsojen včeraj na 8 mesecev ječe, ker je v mesecu mareu vkradel iz trgovine Iv. Bertetiča in Marije Mohorovič v večkratih za 100 gld. jestvin in ker se je v neki noči istega meseca vkradel v trgovino Antona Vlaha, kjer bi bil lahko odnesel za 25 gld. reči. Takrat je bil pa zasačen in aretiran. Kuslan je sam priznal vse to.

Sreča v nesreči. Sinoči okolo 7. ure je prišlo 9-letnemu dečku E. S. v ulici Farneto tako slabo da je padel na tla. Ta hip je prišel tam mimo voz, v katerem so bile štiri gospe. Komaj se je posrečilo kočijažu, da je še zadržal konje in da ni povozil dečka, pač pa je jeden konjev sunil dečka in ga lahko ranil. Nekateri mimoideči so dvignili dečka in so ga prenesli v lekarno Skopeinsky, kjer mu je bilo kmalu bolje ter je bil potem sproveden na svoje stanovanje.

Tatvine. Včeraj zjutraj je bil aretiran na parniku »Tergeste« 16-letni A. Baldassare, ker je skušal odpreti kovček F. Maresco, seveda ne z dobrim namenom.

G. Principali, ki je zaspal včeraj popoldne na nekem vozičku na ribjem trgu, je bila ukradena listnica, v kateri je imel 5 gld., 30 lir, jedno polico in 5 gld srebrnega denarja. Nepoznani »dobrotnik« je zginil brez sledu, predno se je zbudil okradeni.

Loterijske številke izžrebane danes 7. t. m. Trst: 37, 35, 78, 42, 27. Line: 39, 34, 42, 85, 63.

Koledar:

Danes v soboto 7. maja: Stanislav, škof; Gizela, kralj. Jutri v nedeljo 8. maja: 4. povelj. sv. Mihajla arb. Solunski: Lunin: Izhod ob 4. uri 19 min. Izhod ob 10. uri 1 min. Zahod . 7. . 34 . Zahod . 4. . 19 . Ta je 19. teden. Danes je 126. dan tega leta, imamo toraj še 239 dni.

Različne vesti.

Italijani hočejo — kruha. V Paviji je bilo včeraj novih izgredov. Vojake so obsipali kamenjem. Mnogo ranjenih. — Tudi v Sesto-Fiorentino so kamenali vojake. Dva izrednika ubita, pet močno ranjenih. Jeden poslednjih je že umrl. — Izgredov je bilo na Toskanskem, po Lombardia i v Siciliji. V Paviji je ubit tudi sin podpredsednika italijanske komore, Mussija. Sosebno pa na vročih tleh siciljskih, kjer je nagromadene tolike grozne bede, se je bati hudih stvari.

Po vsej Italiji je kakor revolucija, od vseh strani prihajajo poročila o izgredih. Vlada gleda skrbno v bodočnost.

In vse zato, ker je želodec prazen. In v tako deželo vleče sree naše rudečkarje!

Narodno-gospodarske stvari.

Tržaška posojilnica in hranilnica (vknjižena zadruga z omejenim poročtvom) je izdala nastopno poročilo:

Z letom 1897. smo dovršili šesto upravno leto, in lahko rečemo, z lepim vspehom. Čisti dobiček znaša gld. 3780-76. Promet gld. 790.874-23. Deleži: Novih združnikov je pristopilo 273 ter plačalo: glavnih deležev gld. 1000; premenjenih v glavne gld. 100; upravnih deležev gld. 3070; skupaj gld. 4170. Izstopilo je 13 združnikov z deleži v skupnem znesku gld. 260. Stanje deležev 31. decembra 1897 gld. 20.330. Hranilne vloge: novih knjižic se je izdalo 203; vničilo se je knjižic 56; aktivnih knjižic ostane 511 v skupni vrednosti gld. 245.445-58; k temu je še prišteti: izposojilo zadruge gld. 12.496-39; vloge združnikov, ki so izstopili gld. 260; skupaj gl. 258.211-97. Vložilo se je 812 krat skupni znesek gld. 150.432-17; vzdignil pa 381 krat skupni znesek gld. 68.328-86. Povprečna vloga znaša gld. 185; vzdignilo pa se je povprečno gld 179. Vlog: do gld. 100 je 201, od 100 do 500 je 197, od 500 od 1000 je 63, od 1000 do 2000 je 24, od 2000 do 3000 je 8, od 3000 do 4000 sti 2, od 4000 do 5000 je 1, od 5000 do 10.000 jih je 9, od 10.000 naprej sti 2. Povprečna vrednost knjižice je gld. 480. Posojila se je dalo na vknjižbo gld. 52.037-02; na menjice gld. 108.696-92; na zastave gld. 605; skupaj gld. 161.418-94. Prosilcev je bilo 775; uslišanih je bilo 384, odbitih pa 391. Rezervni zaklad. Vsled sklepa občenega zbora dne 9. maja 1897 pridejal se je rezervnemu zakladu, ki je naložen pod št. 142 hranilnih vlog, prebitek čistega dobička gld. 2233-06, tako, da je isti narasel na gl. 5883-41. K tej vsoti je pridejati še obresti za 1897 v znesku gld. 235-34 in pa vstopnina in razni dohodki v skupnem znesku gld. 273-44. Z 31. decembrom 1897 ima torej rezervni zaklad gld. 6392-19. Ker se za 5% dividendo, kakor jo predlagata načelnštvo in nadzorništvo, rabi znesek gld. 853-50, bi se po odbitku nagrade načelnštva in imenovane svote od čistega dobička pridejalo gld. 2738-23 k rezervnemu zakladu, ki bi narasel torej na gld. 9130-42. Nagrada načelnštva znaša gld. 189-08. Od tega se je darovalo »Kmetijski in vrtnarski družbi za Trst in okolice« gld. 100, »Družbi sv. Cirila in Metoda« pa gld. 50. Dne 16. novembra 1897. je sklenilo načelnštvo v skupni seji z nadzorništvom, da rentni davek od hranilnih vlog plačuje naš zavod sam. Iz teh podatkov in iz statistike na zvršetku računov je razvideti stalni napredek našega zavoda.

Iz izkaza o prometu leta 1897. posnemamo: Dohodki: Blagajna, gotovina iz leta 1896. gold. 1911-75; vrnena posojila gld. 79.572-01; hranilne vloge, vloženo gold. 150.432-17; upravni stroški vplačani gld. 1365-14; deleži (glavni gold. 1100, upravni gl. 3070) ukupno gld. 4170. — Izdatki: posojila na vknjižbo gl. 52.037-02, na menjice gld. 108.696-92, na zastave gld. 685—, ukupna svota posojil torej gld. 161.418-94; vzdignene hranilne vloge gld. 68.328-86.

Iz »računa zgube in dobička za 1897.: obresti, dobiček gld. 4685-18.

Iz »bilance« za 1897. posnemamo: Aktiva: Blagajna, gotovina od 31. dec. 1897. gld. 2172-93, naloženo v raznih denarnih zavodih gld. 22.606-70, naloženo v poštni hranilnici gld. 186-33, posojila, tirjatve gld. 267.789-71. Pasiva: glavni deleži gld. 6600., upravni gld. 13.730, ukupno gld. 20.330.; hranilne vloge gl. 232.186-94, kapitalizirane obresti gld. 7149-89, ukupno gld. 239.336-83; rezervni zaklad gld. 6392-19; čisti dobiček gld. 3780-76.

Zadnje vesti.

Madrid 7. Kakor sporoča privatna brzjavka iz Havane, je hotelo moštvo neke amerikanske ladije stopiti na kopno, toda je bilo zavrtno od španske konjice.

Havana 7. Amerikani so skušali stopiti na kopno pri Salvado, toda bili so odbiti.

Washington 7. Tajnik mornarice, Long, je izjavil, da nima nikakega sporočila iz Manile.

New-York 7. »Evening Journal« trdi, da se je špansko brodovje, ki je odšlo od kapverdskih otokov, pokazalo v bližini Portorico.

Dunaj 7. Danes je bila na Dunaju slovesna otvoritev jubilejne razstave. Vsi listi objavljajo tem povodom navdušene članke, proslavljajoče cesarja Frana Josipa.

Po ulicah, po katerih se je vozil cesar v razstavo, je bilo nagromadenih do 100.000 ljudi. V rotundi je pričakovalo vladarja več nadvojvod. Cesarja je pozdravil nadvojvoda Oton. Cesar se je zahvalil.

Dunaj 7. Predsednik zbornice poslancev je odgovoril baje nekemu poslancu na vprašanje, kdaj da se zopet otvori zbornica: Greste lahko tudi na Kubo, in ne treba skrbeti, da bi zamudili prihodnjo sejo.

Dunaj 7. Ker je državno pravdnštvo zavrnilo tožbo Schönererjevo proti Badenju, Abrahamu in Kramaru, hoče baje Schönerer sedaj tožiti privatno rečeno trojico.

Dunaj 7. »Fremdenblatt« piše, da so bile izjave posl. Irota v razpravi o jezikovnih predlogih, kolikor so se te izjave dotikale postopanja vojaštva povodom praških izgredov, popolnoma neosnovane in brez podlage.

Milan 7. Ker so zaprli nekega delavca, ki je širil socialistiške manifeste, so se zbrali danes delavci, ki so obsipali kamenjem redarje in vojake. Množica je hotela osvoboditi zaprtega iz policijske vojašnice. Policija je rabila orožje. Ubita sta jeden policijst in jeden delavec; ranjenih pa več policijstov in več delavcev.

Rim 7. Vsled izgredov je postal položaj najresniši za deželo in za vlado.

Viljelmov čaj

od Frana Wilhelm-a lekarnarja v Fünfkirchen

(Spodnje Avstrijsko)

I dobiva se v vseh lekarnah. Paket stane 1 gld.

Ženini in oenjene družine, ki rabijo trdno pohištvo in tapecarije

naj ne zamudijo obiskati zalogo

Viljelma Dalla Torre v Trstu

v ulici Cordatelli št. 2, blizu trga S. Giovanni, kjer najdejo dobiček na vsem.

Moje pohištvo donese srečo.

Javna zahvala.

Gospodu Franu Wilhelmu, lekarnarju.

Neunkirchen, Spodnje Avstrijsko.

Da stopam v javnost, je le radi tega, ker se čutim dolžno izreči gospodu Wilhelmu, lekarnarju v Neunkirchen, najsrčnejšo zahvalo za učinek, katerega mi je napravil njega Viljelmov čaj pri mojih revmatičnih bolečinah, in da opozorim na ta čaj vse one, ki trpijo na tem grozovitem zlu.

Nemogoče mi je naslikati bolečine, katere sem trpel skozi cela 3 leta o vsaki vremenski spremembi in katerih se nisem mogla oprostiti ne z uporabo zdravilnih sredstev, ne z uporabo žvepljenih kopelji v Baden-u pri Dunaju. Cele noči premetavala sem se po postelji, tek se je vidno krčil, izgledala sem žalostno in moči so pojemale.

Po 4 tedenski uporabi Viljelm-ovega čaja oproščena sem bila bolečin in sem še sedaj, dasiravno ne pijem čaja že 6 tednov, in telesni stan se je pobiljšal. Prepričana sem, da vsaki, ki se zateče o slični bolezni do tega čaja, blagoslovil bode izumitelja istega, gosp. Frana Wilhelm-a.

S posebnim visokim spoštovanjem

II grofica Butschin-Streitfeld, soproga podpolkovnika.

Kašelj, hripavost in prsni katar
ublažuje in zdravi
„planinski zeliščni sok“
iz „Deželne lekarne pri Mariji Pomagaj“ M. Leusteka
v Ljubljani.
Cena 1 steklenice 50 novč. Razpošilja se z obratno pošto
najmanj 2 steklenici. II

KAROL MARGONI
Trst, Piazza delle Poste št. 1
ZASTOP IN VELIKA ZALOGA KOLES

METEOR, B. S. A. BAMBUS
in vseh pripadkov za kolesarje.
Zamena in kupovanje vsakovrstnih koles. Oddaja v najem in
popravljanje. Zaloge suhe klobučevine „FLESIBLE“ za hitro
čiščenje kovine, posebno nikiliranih delov kolesa.
Zastop več tovarn za predmete iz kavčuka.
Škropilnice za peronosporo „VERMOREL“.
Vse po konkurenčnih cenah.

Zahvala.

Podpisana izrekam svojo globoko
čutjeno zahvalo vsem onim, ki so ska-
zali poslednjo čast prerano umrli, nepo-
zabni mi rejenki, gospodični

Mariji Šabec,
posestnici,

sosebno darovateljem vencev ter gospo-
dičnam, ki so nosile vence in svetile.

Vsem povrni Bog!

V Št. Petru, dne 6. maja 1898.

Žalujoča

Marija Jakš.

Zahvala in priporočilo.

Niže udano podpisani naznanjam slav. občinstvu v
mestu, okolici in na deželi, da je prijateljskim potom izstopil
iz tvrdke **Alto & Zadnik.**

Ločivši se torej od dosežanje tvrdke, dolžnost mi je,
da se najtopleje zahvalim vsem onim strankam, ki so me
v dosežanju moji tvrdki obiskovale in podpirale.

Ob enem naznanjam, da začetkom majnika odprem
pod svojo tvrdko uže dobro znano trgovino, ki je do sedaj
veljala pod imenom gosp. G. B. Plechela, Corso št. 8.

V tej trgovini dobivalo se bode najnovejše modno blago,
n. p.: najboljša moška in ženska perila; čipke, vezanje in
razne druge galanterije; ovratniki, ovratnice, kroje iz pariških
tovarn; vse priprave, ki so potrebne novorojenecem.

V zalogi bode najboljša bombažina, musolin in sploh
vse, kar se v družini rabl.

Potrebnih reči za dekliške šole, više naobrazbe ročnih
del bode napravljen najboljši izbor.

Nadejajoč se, da kakor sem do sedaj bil odlikovan mno-
goštevilnim obiskom, da me obiščejo tudi v novi lastni moji
trgovini vse dosežanje mi pripoznane odjemalne stranke.

Priporočujoč se še posebe, beležim se najudaneje in
z odličnim spoštovanjem

Ivan Zadnik.

NB. Dopisuje se in govori slovenski, hrvaški, nemški in ita-
lijski.

M. U. dr. Anton Záhorsky

pomočnik na porodih

in zdravnik za ženske.

Ulica Carintia št. 8.

Ordnuje:

Od 9. do 10. zjutraj in od 2. do 4. pop.

Za uboge od 8. do 9. zjutraj.

Pomada Phönix.

Odlikovana na razstavi za zdraviljenje in
postrežbo bolnikov v Stuttgartu l. 1890.
pripoznana od zdravnikov in s tisoč za-
hvalnih pism.

Jedino obstoječe, rečno in nesko-
dljivo sredstvo, za doseg lepih lasi
pri damah in gospodin, odstranjuje
tako izpadanje las in prhljaj; ter
vzgaja pri jako mladih gospodin
močne brke.

Garantira se za vseh in nesko-
dljivo. Lestviki 80 nč., po pošti ali poročju 90 nč.

K. Hoppe, Dunaj, I. Wipplingerstrasse 14.

Odda se takoj v najem

ali tudi proda po jako ugodnih pogojih radi
smrti posestnika

hiša z vrtom,

gozdom in vso trgovinsko opravo v
dobrem stanu, nasproti farni cerkvi z veliko
okolico. Hiša je pripravna za vsako obrt. Več
pove **Karol Kovač, Startrg pri Rakeku.**

Škropilnice

proti

peronospori

inženjerja

ŽIVICA,

in brentači,

kateri ostajajo zmiraj
enaki in pripravljeni,
bodisi v suhem ali
v vodi, najtrajalni
od vseh drugih. Do-
bivajo se v delavnici
omenjenega v **Trstu,**
v trgovinski ulici
(Via Commerciale)
št. 11, kjer se odda-
jajo tudi radovoljno
prospekti in ceniki.

Jakob Klemenc,
zaloga manufakturnega blaga

v Trstu, ulica sv. Antona št. 1.

priporoča častitim svojim odjemalcem svojo proda-
alnico, preskrbljeno z vsemi manufakturnimi
predmeti, zvezano s krojačnico za gospode.

Sokolska obleka kompl.
gld. 23.—

Havelok nepremočljiv
od 10 do 16 gld.

Velik izbor

suknena in bombaža.
blaga za moške obleke,
sraje iz žide, volne,
lawn - tenisa, platna
ltd., zapuštnice, ovrat-
nikov, perila za moške,
ovratne v vseh barvah
in formah, nogovje,
rut, jopke vseh vrst
posebno za turiste in
kolesarje, modnih
predmetov, rokavice iz
nitij in kože, dežnikov
in solčnikov.

Povodom svečanosti jubileja Njegovega Veličanstva
velik izbor narodnih in avstr. zastav, transparentov
z avstrijskim orlom

po najnižjih cenah.

Na zahtevanje pošiljajo se uzorci vseh vrst z dotičnimi ce-
nam, poštnine prosto.

Jaz podpisana izjavljam, da sem za-se
in sodediče prevzela vodstvo

prodajalnice jestvin

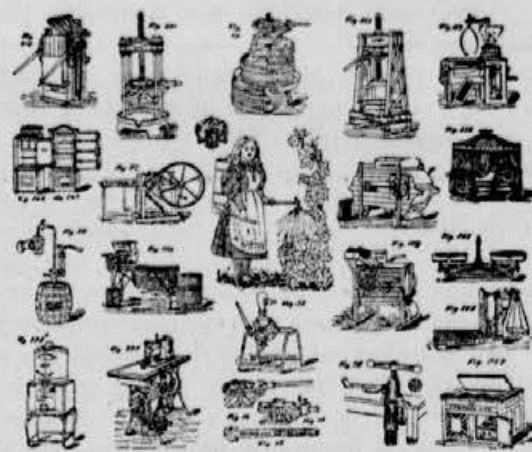
v Sv. Ivanu

pokojnega svojega soproga **Josipa Gasper-**
čiča ter se priporočam p. n. občinstvu.

Ana vdova Gaspersič,
roj. Kocjan.

IVAN SCHINDLER

Dunaj, III. Erdbergstrasse št. 12.

razpošilja gratis in franko kataloge v slo-
vensko-hrvaškem jeziku z več kakor 300
slikami o vseh vrstah aparatov za stroje,
potrebni predmeti za kmetijstvo, vi-
narstvo, za obrtne in gospodarske namene.

Cene nižje kakor drugod.

Za rečno postrežbo se garantira.

Solidne zastopnike se išče.

IVAN SCHINDLER

ces. kralj. priv. lastnik

Dunaj, III Erdbergstr. šte. 12.

Prepričajte se,

da so moje potrebne priprave in

KOLESA

najbolje in pri vsem tem najceneje.

M. V. RUNDBAKIN NA DUNAJU

— II Gr. Pfarrgasse 25 —

Največja avstrijska razpošiljalna hiša posebnih koles.

Glavni katalog gratis in franco.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

pripoznano **izvrstno, bolečine blažeče mazilo**
dobiva se po 40 nč., 70 nč. in 1 gld. po vseh le-
karnah. Zahteva naj se to

splošno priljubljeno domače sredstvo

vedno le v originalnih steklenicah z varstveno znamko
„sidro“ iz Richterjeve lekarne ter vzame
previdnostno samo steklenice s to varstveno
znamko kakor originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.

Cukerin št. 20

3000 kosov na 1 klg.

v porcijskih kosih po 1 novčič.

Cukerin št. 9

2000 kosov na 1 klg.

v porcijskih kosih po 1½ novčiča.

Prodaja je dovoljena do 1. julija.

J. WEISS, Dunaj, VI. Eszterhazygasse 12.